

Vážený pane předsedo, vážení členové,

v souladu s Usnesením č. 9/2014 Protikorupční komise Rady Libereckého kraje (dále také jen PKRLK) ze dne 20.5.2014 v souvislosti s podnětem k prošetření zanedbání povinnosti Krajského úřadu Libereckého kraje (dále jen KÚ LK) s příznaky korupce při realizaci projektu IP1 od Krajského protikorupčního pracoviště o.p.s. a uloženého úkolu prostudovat podklady a připravit návrh dalšího postupu v rámci možného systémového pochybení v projektu IP1 si dovoluji předat pracovní výsledky dosavadního šetření. Zároveň podotýkám, že s ohledem na rozsah materiálu a kapacity PKRLK a jejích členů byl na jednání komise dohodnut rozsah zkoumání pouze ve vztahu k funkčnosti kontrolních mechanismů vztahujících se k realizaci projektu nikoli možná pochybení vztahující se k projektovému řízení či účelovosti, efektivnosti a hospodárnosti poskytovaných sociálních služeb v rámci předmětného projektu IP1, nastavení výběrových řízení, konkrétní smluvní standardy nebo vymáhání škod z pochybení vzniklých.

1. Prostudované materiály:

- Zpráva o projektu IP1 zpracovaná Miroslavem Kroutilem, odb. sociálních věcí KÚLK, z února 2013
- Protokol čj. SOC 28/10 Terénní programy odboru sociálních věcí KÚLK výtisk č. 5. (dle rozdělovníku pro odbor kontroly KÚLK) z října 2010
- Protokol čj. SOC 28/10 Domy na půl cesty odboru sociálních věcí KÚLK výtisk č. neuveden z října 2010
- Protokol SOC 15/11 Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, Terénní programy – LRS z března 2010
- Organizační řád KÚLK platný od 10.6.2014, zejm. s. 90-93 k působnosti odboru kontroly a oddělení vnitřního auditu
- Zápis ze 3. zasedání Zastupitelstva Libereckého kraje (dále jen ZLK) dne 26.3.2013 ukládající kontrolnímu výboru a výboru sociálních věcí předložit stanovisko k projektu IP s termínem 28.5.2014
- Materiál připravený na 6. zasedání ZLK dne 24.6.2014 bod 6. Kontrola plnění usnesení zastupitelstva kraje o prodloužení termínu pro stanovisko výboru sociálních věcí k projektu IP k termínu 31.5.2014 odůvodněné čekáním na finální protokol Finančního úřadu ke kontrole projektu zahájené 21.9.2011 a předané 16. 12. 2013 LK
- Zápis ze 1./IV zasedání Rady Libereckého kraje (dále jen RLK) ze dne 3.12.2012 o zastupování kraje ve věci kontroly dotace projektu IP1 a dohody o narovnání s M. Kroutilem
- Zápis z 5. Zasedání RLK dne 5.3.2013 a Zápis z 6. Zasedání RLK dne 19.3.2013 beroucí na vědomí závěrečnou zprávu k projektu IP1
- Usnesení č. 04/2013 ze zasedání Kontrolního výboru ZLK ze dne 25.4.2013 k dohodě o narovnání a projednání Zprávy o projektu IP1
- Usnesení č. 05/2013 ze zasedání Kontrolního výboru ZLK ze dne 23.5.2013 k projednání Zprávy o projektu IP1 (vyčkávaní na rozhodnutí orgánů a seznámení se s usnesením výboru sociálních věcí ZLK)
- Usnesení č. 08/2013 ze zasedání Kontrolního výboru ZLK ze dne 19.9.2013 k projednání Zprávy o projektu IP1 (uložení úkolu internímu auditu o prověření možného porušení kontrolního řádu KÚLK s oběhem protokolů)
- Usnesení č. 10/2013 ze zasedání Kontrolního výboru ZLK ze dne 21.11.2013 k projednání Zprávy o projektu IP1 (žádost o přípravu a předání zprávy o posledním vývoji v projektu IP)

- Výpis z usnesení ze 4. Zasedání Výboru sociálních věcí ZLK ze dne 23.4.2013 k projednání projektu IP1 (odložení termínu zprávy pro ZLK k vyčkávání výsledků od orgánů)
- Kontrolní řád Krajského úřadu Libereckého kraje s účinností od 1. 1. 2014
- Zápis z 1. Zasedání PKRLK ze dne 21.1.2014 (podnět Oživení, o.s. k vymáhání škody) a další materiály dle textu

2. Základní informace o projektu:

Dne 1.4.2009 byl zahájen projekt IP 1 (celý název IP1 SSP LK) s cílem¹ poskytovat sociální služby a zajišťovat pomoc a podporu určeným skupinám² za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení prostřednictvím řady dodavatelů sociálních služeb vybíraných na základě zadávacího řízení. Projekt byl ukončen 28.2.2013.

Plnění smlouvy dodavateli mělo být předmětem průběžného monitorování a kontroly ze strany realizačního týmu, externího subjektu (v rámci KÚLK). Realizační tým měl být složen také z externích pracovníků – kontrolorů³ a členů hodnotící komise. Nedodržování smluvních ujednání bylo shledáno jako možné riziko realizace projektu a jako opatření bylo uvedeno průběžné monitorování a kontroly ze strany kontrolorů.

3. Kontrolní činnost v rámci projektu:

Pracovní místo projektového manažera bylo obsazeno po 2 měsících po zahájení projektu. Pracovní místa kontrolora ekonomiky a kontrolora sociálních služeb bylo obsazeno po 12 měsících od zahájení projektu, konkrétně po dobu 1.4.2010-31.12.2012, a to veřejnou zakázkou.

Kontrolní zpráva MPSV z 31.8.-1.9.2010 hodnotí dosavadní kontrolní činnost jako nedostatečnou, která nemůže zajistit odpovídající přehled o hospodaření poskytovatelů sociálních služeb a příjemci (KÚLK) doporučuje zintenzívnění kontrolní činnosti.

V říjnu 2010, tj. po 18 měsících od zahájení projektu, probíhá kontrola dodavatelů sociálních služeb, jejíž výsledky jsou zaznamenány ve 2 protokolech SOC 28/10 Terénní programy a Domy na půl cesty. Kontrolní tým je 4členný, snad 3 členové jsou externisté. Protokol shrnuje závažné rozpory se smluvním ujednáním, nesoulad se zadávací dokumentací, hrubé nedostatky ve výkaznictví a žádosti o proplácení neoprávněných výdajů.

Protokol nese číslo jednací odboru sociálních věcí KÚLK. Podle spisového řádu měl být vystaven v 5ti výtiscích a dle rozdělovníku distribuován kontrolovanému subjektu, sekretariátu KÚLK, odboru kanceláře hejtmána a odboru kontroly KÚLK. Dochovaný výtisk není opatřen potvrzením o převzetí žádného zmíněného útvaru. Pochybení konstatoval vnitřní audit provedený pravděpodobně na základě podnětu výboru kontrolního ZLK. Bude třeba podrobně se seznámit ještě s tímto dokumentem, ze kterého by mělo být zřejmé, jakým pochybením došlo k nepředání tohoto dokumentu. Nadřízená osoba odboru sociálních věcí však měla být obeznámena s plánem kontrolních činností projektu IP1 a vyžadovat předání kontrolních zpráv. Pochybení v nepředání protokolů tak mohlo být odhaleno.

Přestože by bylo možné ještě se podrobněji seznámit s plánem kontrolní činnosti v rámci projektu IP1, i tak je zřejmé, že nebyl naplňován a kontrolní činnost byla podceněna, což dokládá velmi liknavé obsazení pozic kontrolorů v rámci projektového týmu i doporučení řídicího orgánu MPSV. I když z monitorovací zprávy k projektu⁴ vyplývá, že plán kontrol byl připraven, nebyl personálně kryt, a tedy nemohl být realizován. První kontrola proběhla po roce a půl realizace programu (říjen 2010)

¹ Finální verze žádosti (LZZ-IP) ze dne 5.12.2008 7. Popis projektu

² Finální verze žádosti (LZZ-IP) ze dne 5.12.2008 9. Cílové skupiny – osoby se zdravotním postižením, etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí, osoby pečující o osobu blízkou, imigranti a azylanti, děti, mládež a mladí dospělí

³ Finální verze žádosti (LZZ-IP) ze dne 5.12.2008 8. Klíčové aktivity

⁴ Viz příloha 3 Zprávy o projektu IP1.

poukazující na závažné nedostatky v realizaci projektu. Zároveň navrhovala řadu opatření, mj. důkladný systém zaznamenávání poskytnutých služeb i důsledné výkaznictví. Další kontrola z března 2011 však ukazuje na stejné nedostatky a navrhovaná opatření se jen opakují. Nedošlo k žádným nápravným akcím, sankcím či výpovědím smluv.

4. Kontrolní mechanismy v rámci KÚLK

Na internetových stránkách KÚ LK je k dispozici Organizační řád platný od 10.6.2014 a není zřejmá verze platná v době realizace IP1. Nicméně východiskem je pravděpodobná stejná kompetenční struktura.

V organizační struktuře nalezneme odbor kontroly a oddělení vnitřního auditu, oba útvary podřízené řediteli úřadu.

Kompetence odboru kontroly jsou mj.:

- provádí veřejnosprávní kontroly hospodaření s veřejnými prostředky
- zpracovává plány kontrolní činnosti na příslušné pololetí a zhodnocení kontrolní činnosti v samostatné i přenesené působnosti za uplynulé pololetí dle platného Kontrolního řádu krajského úřadu a předkládá je ke schválení radě kraje
- spolupracuje při vytváření plánu veřejnosprávních kontrol prováděných u žadatelů nebo příjemců veřejné finanční podpory poskytované Libereckým krajem,
- projednává v radě kraje protokoly z kontrol krajem zřízených nebo založených právnických osob z podnětu členů rady kraje, ředitele krajského úřadu a vedoucích odborů
- vede evidenci protokolů z kontrol provedených odborem kontroly, kontrol provedených odbory úřadu a protokolů z kontrol provedených u úřadu ústředními orgány státní správy,
- aktivně spolupracuje s jinými odbory krajského úřadu při pololetním vyhodnocování kontrolní činnosti v souladu s Kontrolním řádem
- spolupracuje při koordinaci výkonu finanční kontroly úřadu a podílí se na implementaci systému finanční kontroly v oblasti strukturální pomoci z EU

Z výše uvedeného vyplývá nutná spolupráce mezi kontrolory projektu a zaměstnanci odboru kontroly, resp. skutečnost, že kontroly nebyly v rámci projektu realizovány by měl být znám i odboru kontroly. Pro potvrzení by bylo vhodné osobně kontaktovat zaměstnance odboru a zjistit součinnost mezi odbory.

Oddělení vnitřního auditu disponuje 2 zaměstnanci a mj.:

- přezkoumává a vyhodnocuje vnitřní kontrolní systém úřadu se zaměřením na to, zda:
 - a) právní předpisy, přijatá opatření a stanovené postupy jsou v činnosti úřadu dodržovány
 - b) rizika, vztahující se k činnosti úřadu, jsou včas rozpoznávána, a zda jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění
 - d) jsou plněna provozní a finanční kritéria podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, tj. efektivnost, hospodárnost a účelnost výkonu veřejné správy
 - e) zavedený vnitřní kontrolní systém je dostatečně účinný, reaguje včas na změny ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek
 - f) dosažené výsledky při plnění rozhodujících úkolů úřadu poskytují dostatečné ujištění, že schválené záměry a cíle úřadu budou splněny
- na základě svých zjištění předkládá řediteli úřadu doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo ke zmírnění rizik a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků

Kapacitní zajištění oddělení příliš nedopovídá poměrně rozsáhlým kompetencím dle Organizačního řádu. Reálné fungování nelze však hodnotit pouze na základě analýzy dokumentů.

Dle kontrolního řádu odpovídá za provádění kontrol ředitel a vedoucí odborů. Dále jsou vedoucí odborů povinni informovat ředitele KÚ LK, hejtmána a Ministerstvo financí o závažných zjištěných z vykonaných finančních kontrol nejpozději do 1 měsíce od ukončení finanční kontroly. Za závažné

zjištění se považuje mj. zjištění neoprávněného použití, zadržení, ztráty nebo poškození veřejných prostředků v hodnotě přesahující 300 000,- Kč. V protokole SOC 28/10 Terénní programy je částka neuznatelných nákladů vyčíslena na více než 300tis. Kč.

5. Projednávání realizace projektu IP1 v orgánech Libereckého kraje

Výsledky druhé kontroly MPSV z října 2011 přitáhly pozornost orgánů Libereckého kraje. Poukázaly na pochybení, které byly obsaženy v závěrech vnitřní kontroly realizované o rok dříve. Liberecký kraj se v této souvislosti obrátil na Policii ČR s podnětem k prošetření, zda se LRS nedopustilo daňového podvodu. Avšak podle dostupných neoficiálních informací bylo šetření zastaveno, neb vše probíhalo v souladu se smluvními podmínkami.⁵ Pro celkové hodnocení však chybí potřebné informace. Z orgánů LK se jako první projektem IP1 začala zabývat Rada LK v souvislosti se soudním rozhodnutím o neplatnosti výpovědi bývalého projektového manažera M. Kroutila na konci roku 2012. Po ukončení projektu byla v roce 2013 projednána Zpráva o projektu IP1 RLK a ZLK. Ani jeden z orgánů nedošel přes opakované projednání v průběhu roku 2013 i počátkem roku 2014 k nějakému konkrétnímu návrhu opatření. Poslední zpráva se týká vyčkávání na ukončení šetření podnětu Kontrolním výborem a Výborem sociálních věcí ZLK. Tyto dva výbory opakovaně podnět projednávali a současně čekají na předání finálního protokolu o provedené kontrole FÚ. De facto stejný podnět obdržela i Protikorupční komise RLK.

Projednávání v orgánech Libereckého kraje se nese v jednotném duchu očekávání výsledků šetření jiných orgánů, a to jak vnitřních (zastupitelstvo-výbor, výbor-výbor atp.), tak vnějších (FÚ, Policie ČR). Nutno podotknout, že šetření podnětů v orgánech LK se realizuje odsouhlasením požadavků na postoupení, zpřístupnění či zprostředkováním podkladů k projektu IP1, které jsou předkládány na výzvu zpravidla ředitelem KÚLK. Právě jemu podřízené odbory však pochybily minimálně v zanedbání kontrolní činnosti a porušení Kontrolního řádu. Je zde patrná informační asymetrie, kdy informacemi disponuje ta strana, která je rovněž „autorem“ selhání kontrolních mechanismů, a má je předávat další kontrolní instanci (RLK, ZLK, KV ZLK atp.) k svého druhu přezkumu. Rovněž kapacity orgánů LK jsou omezené a rovněž odborné kapacity pro posouzení konkrétních pochybení v rámci realizace projektu mohou být diskutabilní, proto pravděpodobně vyčkávání na rozhodnutí a závěry jiných orgánů realizujících kontrolu projektu. Jedním z mála či vůbec jediným konkrétním výstupem projednávání podnětů v orgánech LK je zadání provedení auditu spisové služby (žádost KV ZLK), který pochybení potvrdil.⁶ Poslední zprávou byla žádost o prodloužení termínu projednání podnětu Výborem sociálních věcí ZLK do 31. 5. 2014 s ohledem na dostupnost finálního protokolu Finančního úřadu.⁷

6. Shrnutí a dosavadní závěr:

KÚLK selhal při obsazení pozic kontrolorů a oslabil tak kontrolní činnost v rámci projektu IP1. Konkrétně lze doložit Výstupem z porady k průběhu prací na projektu IP1 ze dne 2.11.2009, kde je upozorněno na nedostatečné řešení a je ponecháno na ad hoc řešení v kompetenci vedoucí odboru i záznamem o přípravě monitorovací zprávy k projektu ze dne 28. března, 2010 dokládající úmyslné neinformování poskytovatele o selhání na straně příjemce (KÚLK) při realizaci kontrolní činnosti

⁵ Oficiální stanovisko Policie ČR nemám k dispozici.

⁶ Doufám, že po prostudování auditu získáme odpověď na otázku, kde přesně k pochybení došlo, aby bylo možné do budoucna takové nedostatky eliminovat.

⁷ Libereckému kraji byl dne 16. 12. 2013 předán výsledek kontroly projektu IP1 FÚ. K výsledku kontrolního zjištění byla možnost podat vyjádření do konce února 2014. Na základě tohoto materiálu zpracuje Finanční úřad pro Liberecký kraj finální protokol. Stanovisko Zastupitelstvu LK sdělí výbor sociálních věcí po obdržení zpracovaného finálního protokolu.

v rámci projektu, konkrétně neobsazení pozic kontrolorů a související nerealizace kontrolní činnosti, který měl prokazatelně k dispozici i tehdejší ředitel KÚLK Ing. Bohdan Tomáš.

V důsledku oficiálního neprojednání kontrolního protokolu nebyly závěry nijak reflektovány a docházelo dále k proplácení všech faktur kontrolovanému subjektu RLS. V důsledku byly uhrazeny platby LRS ve výši 11 794 603,- Kč v období listopad 2010 – listopad 2011. Kraj má zákonnou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Zde kraj mohl porušit zákonnou prevenční povinnost dalšího vzniku škody od data provedení interní kontroly v říjnu 2010 do ukončení hrazení plateb na základě další kontroly MPSV o rok později, kdy nepřistoupil k žádné revizi interních kontrolních mechanismů ani k sankčním mechanismům při porušování smluvních ujednání, resp. zadávací dokumentace.

Jedinou reakcí ze strany KÚLK bylo podání trestního oznámení na dodavatele sociálních služeb dle výsledků zprávy MPSV z roku 2011. Z dostupných informací vyplývá, že případ byl zastaven, protože se nenašla pochybení na straně dodavatele, činil dle možností smlouvy. O tom, zda KÚLK přistoupil k reflexi znění smlouvy a její vhodnosti z hlediska účelnosti, účinnosti a hospodárnosti nemáme informace. Bylo by vhodné seznámit se s konkrétními aktivitami odboru kontroly i interního auditu ve vazbě na realizaci projektu IP 1. Dosavadní informace poukazují na formalistickou realizaci kontrolní činnosti, kdy je splněna podmínka stanovení plánu kontrolních činností, ale kontrola plnění je velmi omezená.

Efektivní se nezdá ani funkce orgánů LK, které podnět projednávaly. Po zhruba roce a půl se stále čeká na jejich stanovisko, kdy je projednání dáváno do souvislosti s očekávanými zprávami externích institucí.

7. Návrh dalšího postupu

Z dosavadního šetření je vhodné seznámit se s doplňujícími podklady, aby byla rámcová analýza kompletní a na jejím základě bylo možné navrhnout vhodná opatření. Z toho důvodu si dovoluji požádat o součinnost se získáním následujících podkladů:

- Plán kontrolní činnosti projektu IP1 a jeho realizace
- Plán kontrolní činnosti úřadu v roce 2010, 2011 a 2012 ve vazbě na projekt IP1 a jeho realizace
- Audit kontrolního a spisového řádu z počátku roku 2014 k protokolům SOC 28/10, s jehož výňatkem byli členové komise již seznámeni, nikoli však s celou auditní zprávou
- Výsledek kontroly Finančního úřadu předaný LK dne 16.12.2013
- Závěr či usnesení škodní komise k vymáhání škody v souvislosti s úhradou ušlé mzdy M. Kroutilovi
- Informace k podnětu LK k prošetření LRS Policií ČR

Na základě prostudování výše uvedených dokumentů pak připravit návrh konkrétních opatření v rámci změn kontrolních mechanismů KÚLK a předložit je k diskusi členům PKLK na další jednání PK RLK a jejich předání RLK.

Pracovní materiál zpracovala: Lenka Petránková
Chřibská, 16/6/2014